

# Mahmud Muhammad Taha

Sudanees denker en politicus (ca 1910-1985)

Joost van der Lijn

22-04-2008

# De Man



# Achtergrond

- Sufi-familie
- Ingenieursopleiding
- Afandiyya
- Nationale bevrijding
- Anti-ta'ifiyya

# Beweging

- Republikeinse partij/beweging
- Oprichter/voorzitter/ideoloog
- Broeders en zusters
- Sufisme
- Activisme



Republikeinse zusters + Taha

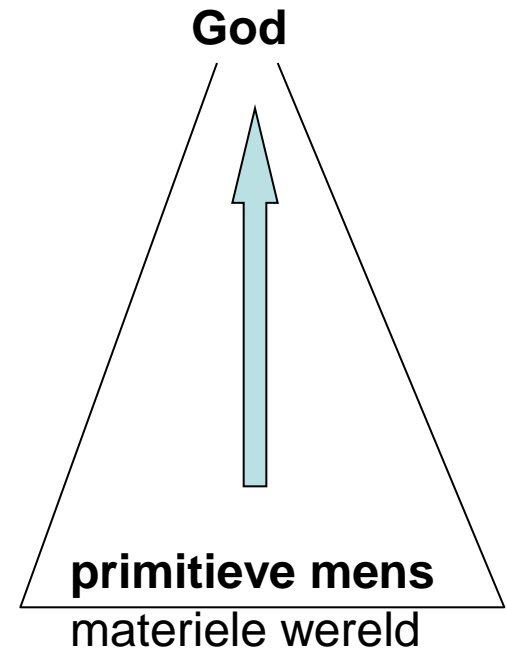


# Proces

- Toenemen invloed moslim broeders
- Numeiri-bewind voert shari`a in  
(oa ivm zuiden)
- Verzet, opgepakt
- Veroordeeld voor afvalligheid
- Opgehangen

# Mystieke weg

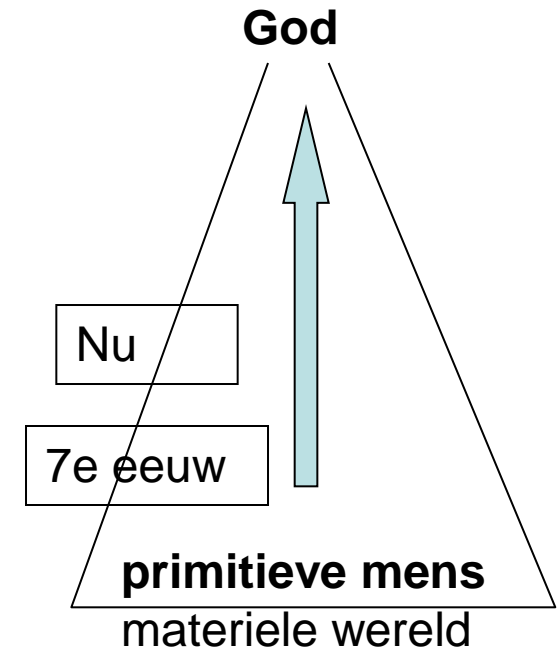
- Engelse cel = khalwa
- Verticaal wereldbeeld (pyramide)
- Lezen qur'an = kennis direct van God
- Zichtbare & verborgen kennis
- Materiële - ideeënwereld





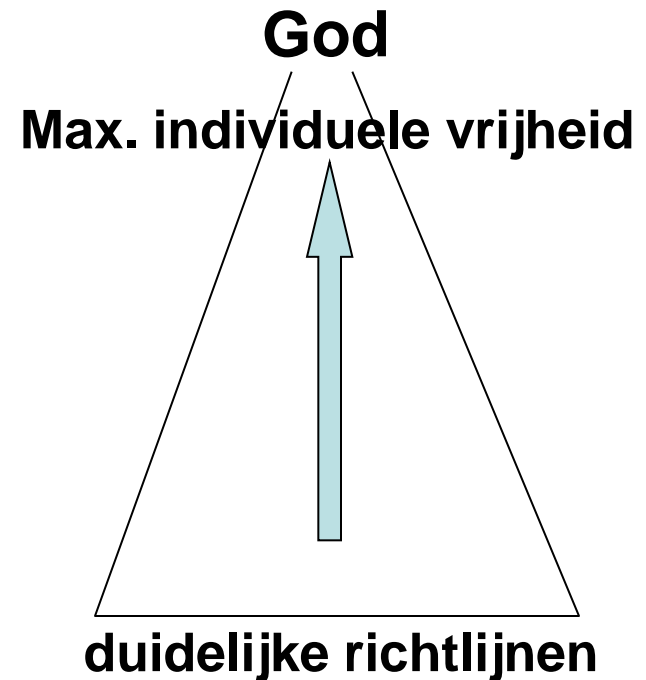
# Vooruitgang

- Helix
- Moderniteit
- Kritiek op westen
  - Te permissief
  - Bereikt geen vrede
  - Verzoent niet individuele met sociale
- Weg naar God
- Nu vooruit gegaan tov 7e eeuw



# Vrijheid / Individualiteit

- Mens als dienaar van z'n Heer
  - Individu tov God
  - Vrijheid & predestinatie
  - Wetten afhankelijk van vooruitgang
- Paradox:  
hoe meer onderwerping  
hoe meer vrijheid



# Sociale visie

- 'Ibadaat & mu'amalaat
- Religie = “goed doen aan anderen”
- Maatschappij =som individuen
- Gelijk heden:
  - Economisch
  - Politiek
  - Sociaal

# Exegese

- Qur'an + Sunna als basis
- Variatiemogelijkheden
  - Letterlijk
  - Figuurlijk
  - Verborgen
  - Fout anders zou men het niet begrijpen

# 1e & 2e boodschap

- **Mekkaanse openbaring**
  - Eeuwige boodschap
  - Gericht op hele mensheid
  - Vrijheid & gelijkheid, geen dwang
- **Medinese sura's contextbepaald**
  - Mensheid was er nog niet aan toe
  - Gericht op locale gelovigen (mu'minin)  
(niet ultieme moslims)
  - Historische shari'a dus ook contextbepaald
  - Onjuiste naskh

# Niet islam

- Jihaad
- Slavernij
- Kapitalisme
- Ongelijkheid m/v
- Polygamie
- Scheiding
- Hidjaab
- Scheiding m/v

# **Nieuw perspectief**

- **Nieuwe shari'a op basis  
Mekkaanse sura's**
- **Gelijkheid**
  - Man/vrouw
  - Slaven
  - Minderheden
- **Geen dwang in religie**
- **Utopische democratisch/  
socialistisch/islamitische  
maatschappij**

# Discussie/stellingen

- Effectiviteit 2<sup>e</sup> boodschap beperkt door te grote stap in eens
- Met heilige boeken is alles te bewijzen
  - ja: bij flex-interpretatie
  - nee: bij vasthouden aan de tekst
- Waar blijft Shari<sup>c</sup>a op basis 2<sup>e</sup> message?
- Staat we nu dichterbij God dan in 7<sup>e</sup> eeuw?





“The murder of a pacifist”